

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев 1411/07
13.12.2007. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Стојана Јокића, председника већа, Николе Станојевића, Михаила Рулић, Весне Поповић и Власте Јовановић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА, чији је пуномоћник АБ, адвокат, против туженог ББ, чији је пуномоћник адвокат БВ, ради дуга, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Окружног суда у Јагодини Гж.2. бр. 104/06 од 13.02.2007. године, у седници одржаној 13.12.2007. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Окружног суда у Јагодини Гж.2. бр.104/06 од 13.02.2007. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев туженог да му се досуде трошкови одговора на ревизију.

О б р а з л о ж е њ е

Међупресудом Општинског суда у Јагодини П.бр.765/04 од 10.05.2006. године у ставу првом изреке утврђено је да постоји правни основ тужбеног захтева тужиоца АА против туженог ББ у овој правној ствари, а у ставу другом изреке наведено је да ће се о висини тужбеног захтева и трошковима поступка одлучити коначном одлуком суда.

Решавајући о жалби туженог изјављеној против те међупресуде, Окружни суд у Јагодини је пресудом Гж.2. бр.104/06 од 13.02.2007. године у ставу првом изреке преиначио наведену међупресуду, па је одбио тужбени захтев тужиоца у целости којим је тражио да се обавезе тужени да му исплати на име дуга износ од 166.617,45 еура у динарској противвредности са домицилном каматом почев од 01.06.2002. године па до исплате као неоснован, док је у ставу другом изреке обавезао тужиоца да туженом исплати на име трошкова парничног поступка износ од 1.074.450,00 динара у року од 15 дана под претњом принудног извршења.

Против те пресуде Окружног суда у Јагодини тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Тужени је доставио одговор на ревизију.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 399. ЗПП Врховни суд је нашао да ревизија није основана.

У проведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП на коју Врховни суд пази по службеној дужности, нити битне повреде одредаба парничног поступка на које ревидент у ревизији указује.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је са трећим лицем ВВ, у току 1994. и 1995. године закључио два уговора о зајму девизних средстава (ДМ), а затим је до 01.07.1996. године закључио још два уговора о зајму уз месечну камату од 3 до 7%. Тужени је у то време био директор банке у ГГ и као њихов заједнички пријатељ водио евиденцију о зајму, тако што је обрачунавао камату, исплате повраћаја зајма и остатак дуга зајмопримца ВВ према тужиоцу као зајмодавцу. Уговарачи су на дан 01.07.1996. године потписали писмено које је сачинио сам тужилац са динамиком отплате до тада закључених уговора о зајму у односу на неисплаћени део од стране зајмопримца ВВ. То писмено, поред уговарача, потписао је и тужени и на истом је означено да је наведени дуг позајмљен ВВ.

Предмет овог спора је дуг који потиче из наведених уговора о зајму, односно неисплаћени дуг по наведеном писмену од 01.07.1996. године.

Првостепени суд међупресудом утврђује да постоји правни основ тужбеног захтева тужиоца противу туженог, с позивом на одредбе члана 997., 998. и 1004. Закона о облигационим односима, закључујући да је овде тужени у конкретном случају био гарант, тј. Јемац да ће ВВ вратити дуг тужиоцу и да то посредно произилази из исказа сведока СС, који је пред судом изјавио да му је тужилац причао да је преко овде туженог дао неки велики новац неком "кокошару", да се то лице зове ВВ кога он не познаје и да тужиоцу тај новац није враћен. Даље, првостепени суд закључује да се ради о усменом споразуму између странака и сведока ВВ, да би тужени практично то и потврдио на писмену од 01.07.1996. године које је потписао, па како сведок ВВ због презадужености очигледно неће вратити зајам, ово потраживање је доспело у

односу на туженог као јемца.

Другостепени суд налази да је став и закључак првостепеног суда погрешан и неправилан јер је из чињеница које је утврдио извео неправилан закључак о постојању других чињеница на којима је засновао међупресуду. Наиме, из чињенице да је утврдио да је уговор о зајму закључен између тужиоца и сведока ВВ, погрешно је првостепени суд закључио да је постојао уговор о јемству између тужиоца и туженика, јер је сведок СС изјавио да је само обавештен од стране тужиоца о догађајима у вези учињеног зајма од тужиоца сведоку ВВ, а на ту околност се и сам сведок ВВ изјаснио наводећи изричито да је он извршио позајмицу, те да у конкретном случају тужени није био јемац већ само лице које је тужиоца и сведока ВВ довело у везу ради закључења уговора о зајму. Следствено томе, другостепени суд налази да не постоји основ тужбеног захтева, те је побијаном пресудом преиначио међупресуду првостепеног суда и одбио тужбени захтев у целости као неоснован.

Правилно је другостепени суд закључио да првостепени суд није извео правилан закључак о постојању уговора о јемству између тужиоца и туженог, те је правилно применио материјално право када је побијаном пресудом одбио у целости као неоснован тужбени захтев тужиоца.

Наиме, уговор о јемству дефинисан је одредбама члана 997. и 998. ЗОО, као формалан уговор за чију је пуноважност нужно да буде закључен у писменој форми и за кога важе сва општа правила уговорног права, па је без значаја чињеница да ли је међу странкама постојао било какав усмени споразум у том смислу. У одсуству писменог уговора усмени споразум не може производити правно дејство између уговарача. У конкретном случају између парничних странака није закључен такав уговор. За испуњење захтева за писменом формом према одредби члана 998. ЗОО довољно је да текст уговора, тј. писмено изражену изјаву о предмету и основу (о битним елементима уговора) потпише само уговорник који се тим уговором обавезује сходно члану 72. ЗОО. Међутим, у овом случају писмено од 01.07.1996. године не може да представља писмену изјаву о јемчењу у смислу члана 998. ЗОО, јер из садржине наведеног писмена несумњиво произилази да је ВВ прималац дуга и да је новац њему позајмљен, а да тужени то писмено није потписао у својству јемца.

Неосновано се у ревизији туженог истиче да је другостепени суд учинио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 361. став 1. у вези члана 369. став 3. ЗПП, јер је одлучио о жалби туженог без заказивања расправе. Ово са разлога што је другостепени суд побијаном пресудом преиначио међупресуду првостепеног суда на основу члана 380. став 1. тачка 3. ЗПП, у ком случају није у обавези да приликом одлучивања о жалби заказује расправу сходно члану 369. став 3. ЗПП.

Неосновани су и ревизијски наводи да је другостепени суд преиначењем првостепене пресуде прекорачио границе испитивања те пресуде тиме што је као првостепени суд одлучивао о делу тужбеног захтева о којем ни првостепени суд није одлучивао у својој међупресуди (висина тужбеног захтева и трошкови спора). Првостепени суд у смислу члана 335. ЗПП доноси међупресуду кад то сматра за целисходно и одлучује само о основу тужбеног захтева. Оваква судска одлука је умесна кад се очекује да ће расправљање о износу бити дуго и скупо, а првостепени суд није сасвим уверен у правилност свог става. У таквој парници се међупресудом избегава расправљање о износу, баш због чињенице што поводом жалбе против међупресуде виши суд, супротно нижем, може да нађе да је тужбени захтев неоснован и да га одбије својом пресудом у целости, као што је овде случај. Међупресуди из члана 335. ЗПП нема места када првостепени суд нађе да захтев у основу не постоји, јер онда о томе неће одлучивати међупресудом, већ ће пресудом одбити захтев у целини. Следом изнетог, другостепени суд доношењем побијане пресуде није учинио битну повреду парничног поступка на коју се ревидент позива.

Осталим ревизијским наводима указује се на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, због чега се ревизија не може изјавити, сходно члану 398. став 2. ЗПП.

На основу наведеног, Врховни суд је применом члана 405. став 1. ЗПП одлучио као у ставу првом изреке ове пресуде.

Захтев туженог да му се досуде трошкови одговора на ревизију је одбијен као неоснован с обзиром да по оцени овог суда такви трошкови нису били потреби ради вођења ове парнице, применом члана 161. став 1. у вези члана 150. ЗПП.

Председник већа - судија,

Стојан Јокић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

НН